

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת הוריות דף י"א
Some of the topics we will learn about include.

A continuation in the מחלוקת רבי שמעון וחכמים regarding

חטאו עד שלא נתמנו

ואח"כ נתמנו

If the כהן גדול or the נשיא committed an עבירה before he was appointed and was then appointed and became aware of the עבירה;

Whether he is liable for a כשבה ושעירה like a הדיוט?

The Gemara applies this Machlokes to:

1. The Drashah of

מעם הארץ

פרט לנשיא

The case in which a נשיא is exempt from a כשבה ושעירה.

2. And to

אכל ספק חלב כשהוא הדיוט

ונתמנה ונודע לו על ספקו

If the נשיא committed a questionable עבירה before he was appointed and was then appointed and became aware of the ספק עבירה, is he חייב באשם תלוי?

מומר

The two sources that a renegade is exempt from a קרבן חטאת.

B איזהו נשיא

זה מלך

Only a king is liable for a נשיא שעיר

ואיזהו המשיח

המשוח בשמן המשחה

Only one that became a כהן גדול by being anointed with the שמן המשחה is liable for a כהן משיח.

The Machlokes regarding

שמן המשחה שעשה משה במדבר

The method they used to process the שמן המשחה in the Midbar.

כהן גדול בן כהן גדול

טעון משיחה

The son of a כהן גדול requires משיחה when he becomes כהן גדול.

However,

ואין מושחים מלך בן מלך

The son of a king does not require משיחה when he becomes the king

A

חטאו עד שלא נתמנו
ואח"כ נתמנו

מעם הארץ
פרט לנשיא

אכל ספק חלב כשהוא הדיוט
ונתמנה ונודע לו על ספקו

מומר

B

איזהו נשיא
זה מלך

ואיזהו המשיח
המשוח בשמן המשחה

שמן המשחה
שעשה משה במדבר

כהן גדול בן כהן גדול
טעון משיחה
ואין מושחים מלך בן מלך

1 So, let's review ...

The previous Mishnah discussed a מחלוקת רבי שמעון וחכמים regarding

חטאו עד שלא נתמנו

ואח"כ נתמנו

If the כהן גדול or the נשיא committed an עבירה before he was appointed and was then appointed and became aware of the עבירה;

The חכמים hold

בתר חטאת אזלינן

He brings a כשבה ושעירה because we go by the time of the הדיוט when he was a עבירה.

While רבי שמעון holds

בתר ידיעה אזלינן

He does not bring any קרבן, because we also go by the time he became aware of the עבירה when he becomes obligated in the קרבן. ®

Therefore, only if he was a הדיוט during both ידיעה וידעה does he bring a כשבה ושעירה, but if he was a הדיוט during the ידיעה and a כהן גדול ונשיא during the ידיעה, he does not bring any קרבן.

1

From the previous Mishnah. . .

חטאו עד שלא נתמנו

ואח"כ נתמנו

If the כהן גדול or the נשיא committed an עבירה before he was appointed and was then appointed and became aware of the עבירה

רבי שמעון:

בתר ידיעה אזלינן

He does not
bring any קרבן

Because

*we also go by the time
he became aware of the עבירה
when he becomes obligated
in the קרבן*

חכמים:

בתר חטאת אזלינן

He brings a
כשבה ושעירה

Because

*we go by the time
of the עבירה
when he was a הדיוט*

2 The Gemara proceeds to apply this Machlokes to the following Braisa:
 The Pasuk of הדיוט states
 ואם נפש אחת תחטא בשגגה
 ומעם הארץ ...
 The Braisa explains
 מעם הארץ
 פרט למשיח
 ופרט לנשיא
 The words מעם הארץ, from ordinary people, exclude both,
 נשיא and כהן משיח.

And the Gemara explains
 מעם הארץ
 פרט למשיח
 Teaches
 כהן משיח
 בשגגת מעשה
 אינו מביא כשבה ושעירה
 If the גדול committed an עבירה without a preceding
 הוראה, ruling, he is not liable for any קרבן, not for a פר like a
 המשיח, nor for a כשבה ושעירה like a הדיוט.

However,
 מעם הארץ
 פרט לנשיא

What it teaches, depends on the above Machlokes, as follows:
 According to רבי שמעון who holds
 בתר ידיעה אזלינן
 The Braisa is a simple case of
 כגון שאכל כזית חלב כשהוא הדיוט
 ונתמנה ואח"כ נודע לו
 אינו מביא כשבה ושעירה
 The נשיא ate a כזית of חלב before he was appointed, and he
 became aware of the עבירה after he was appointed;
 He is not liable for any קרבן:
 He is not liable for a נשיא like a נשיא, because at the time of
 the עבירה he was a הדיוט;
 And he is not liable for a כשבה ושעירה like a הדיוט, because
 at the time of the ידיעה he was a נשיא.

2 The Gemara proceeds to apply this Machlokes to the following Braisa:

ואם נפש אחת תחטא בשגגה
 מעם הארץ ...

מעם הארץ
 פרט למשיח ופרט לנשיא

The words מעם הארץ, from ordinary people,
 exclude both, נשיא and כהן משיח,

The Gemara explains
 מעם הארץ פרט למשיח
 teaches

כהן משיח בשגגת מעשה
 אינו מביא כשבה ושעירה

If the גדול committed an עבירה
 without a preceding הוראה,
 he is not liable for any קרבן

However,

מעם הארץ פרט לנשיא

What it teaches, depends on the above Machlokes:

According to רבי אלעזר who holds
 בתר ידיעה אזלינן

The Braisa is a simple case of
 כגון שאכל כזית חלב כשהוא הדיוט
 ונתמנה ואח"כ נודע לו
 אינו מביא כשבה ושעירה

The נשיא ate a כזית of חלב before he was appointed,
 and he became aware of the עבירה after he was appointed;
 He is not liable for any קרבן

Not liable for a עבירה
 like a נשיא,
 because
 at the time of the עבירה
 he was a הדיוט

Not for a כשבה ושעירה
 like a הדיוט,
 because
 at the time of the ידיעה
 he was a נשיא

3 However, according to the חכמים who hold
 בתר חטאת אזלינן
 We cannot use this interpretation, because he does bring a
 הדיוט כשבה ושעירה, since at the time of the עבירה he was a
 and we don't go by the ידיעה?

Therefore, according to the חכמים we must say the Braisa
 is a case of

כגון שאכל חצי כזית חלב כשהוא הדיוט
 ונתמנה והשלימו
 ואח"כ נודע לו

אינו מביא כשבה ושעירה

The נשיא ate a half כזית of חלב before he was appointed,
 and he ate another half כזית after he was appointed and
 then became aware of his עבירה;

He is not liable for any קרבן, because
 דהא לא מצרפי

דאכליה פלגא כשהוא הדיוט

ופלגא כשהוא נשיא

The two half כזיתים do not combine to form a complete
 שיעור for a חטאת, because he was a הדיוט when he ate
 one half, and a נשיא when he ate the other half.

=====

3
*However, according to the חכמים who hold
 בתר חטאת אזלינן
 We cannot use this interpretation,
 because he does bring a כשבה ושעירה,
 since at the time of the עבירה he was a הדיוט
 and we don't go by the ידיעה?*

*Therefore, according to the חכמים
 we must say the Braisa is a case of
 כגון שאכל חצי כזית חלב כשהוא הדיוט
 ונתמנה והשלימו ואח"כ נודע לו
 אינו מביא כשבה ושעירה
 The נשיא ate a half כזית of חלב before he was appointed,
 and he ate another half כזית after he was appointed
 and then became aware of his עבירה
 He is not liable for any קרבן*

because

**דהא לא מצרפי
 דאכליה פלגא כשהוא הדיוט
 ופלגא כשהוא נשיא**

*The two half כזיתים do not combine
 to form a complete שיעור for a חטאת,
 because he was a הדיוט when he ate one half,
 and a נשיא when he ate the other half*

4 The Gemara also applies the מחלוקת רבי שמעון וחכמים to the following case:

אכל ספק חלב כשהוא הדיוט
ונתמנה ונודע לו על ספקו

If the נשיא committed a questionable עבירה before he was appointed, and then became aware of the עבירה ספק after he was appointed;

According to the חכמים who hold
בטר חטאת אוליגן

דמייתי אשם תלוי

He brings a קרבן אשם תלוי, because at the time of the עבירה he was a הדיוט.

While according to רבי שמעון who holds

בטר ידיעה אוליגן

There is a question;

Perhaps פטור מאשם תלוי because

מדאשתני לודאי

אשתני לספק

Since in a ודאי עבירה he is פטור because his status changed from a הדיוט to a נשיא, in a ספק עבירה he is also פטור because his status changed.

OR

Perhaps באשם תלוי because

כי אשתני לודאי דאשתני קרבן דידיה

אבל הכא דלא אשתני קרבן דידיה

Only in a ודאי עבירה he is פטור, because regarding קרבנות his status changed from a כשבה ושעירה to a שעיר;

But in a ספק עבירה he is חייב, because regarding קרבנות his status did not change, as both a הדיוט and נשיא are liable to a אשם תלוי

תיקו

This question remains unresolved.

=====

4

The Gemara also applies the מחלוקת רבי שמעון וחכמים to the following case:

**אכל ספק חלב כשהוא הדיוט
ונתמנה ונודע לו על ספקו**

If the עבירה committed a questionable נשיא before he was appointed, and then became aware of the עבירה ספק after he was appointed

According to the חכמים who hold

בטר חטאת אוליגן

דמייתי אשם תלוי

He brings a אשם תלוי, because at the time of the עבירה he was a הדיוט

While according to רבי שמעון who holds

בטר ידיעה אוליגן

There is a question;

חייב באשם תלוי

because

כי אשתני לודאי

דאשתני קרבן דידיה

אבל הכא

דלא אשתני קרבן דידיה

Only in a ודאי עבירה he is פטור,

because regarding קרבנות

his status changed

from a כשבה ושעירה to a שעיר;

But in a ספק עבירה he is חייב,

because regarding קרבנות

his status did not change,

as both a הדיוט and נשיא

are liable to a אשם תלוי

פטור מאשם תלוי

because

מדאשתני לודאי

אשתני לספק

Since in a עבירה ודאי

he is פטור

because

his status changed

from a הדיוט to a נשיא,

in a ספק עבירה

he's also פטור

because

his status changed

תיקו

5 The Gemara proceeds with another Drashah in the Pasuk
ואם נפש אחת תחטא בשגגה
מעם הארץ ...

The תנא קמא holds
מעם הארץ
פרט למומר

The letter MEM excludes a renegade who committed an
עבירה בשגגה, that he does not bring a קרבן חטאת.

While רבי שמעון says the source for פרט למומר is from a
different Pasuk;
אשר לא תעשינה בשגגה ואשם

השב בידיעתו
מביא קרבן על שגגתו
לא שב בידיעתו
אינו מביא קרבן על שגגתו
One is considered a שוגג only if he would have refrained
from the עבירה had he known;
But, a מומר is not considered a שוגג, because he would have
committed the עבירה anyway; and is therefore, not
afforded the opportunity to achieve atonement through a
קרבן חטאת.

And the Gemara explains, the distinction lies in the
following case:
באוכל נבלה לתאבון
ונתחלף לו חלב בשומן ואכלו
A מומר who usually eats נבילה to satiate himself, and this
time he ate חלב inadvertently by assuming that it's שומן;
According to the תנא קמא's source of מעם הארץ
כיון דלתאבון אכיל במזיד
מומר הוא
Since he usually eats forbidden meat knowingly he is
considered a מומר and does not bring a קרבן חטאת.

While according to רבי שמעון's source of השב מידיעתו
כיון דאילו אשכח דהיתרא לא אכל דאיסורא
לאו מומר הוא
Since if he would have permitted meat he would not eat
forbidden meat, he is not considered a מומר, and he does
bring a קרבן חטאת
=====

5 Another Drashah in the Pasuk

ואם נפש אחת תחטא בשגגה
מעם הארץ ...

The תנא קמא holds:
מעם הארץ - פרט למומר

Excludes a renegade
who committed an עבירה בשוגג,
that he does not bring a קרבן חטאת

While רבי שמעון says:
The source for פרט למומר
is from a different Pasuk;

אשר לא תעשינה בשגגה ואשם

לא שב בידיעתו
אינו מביא קרבן
על שגגתו

But, מומר
is not considered a שוגג,
because he would have
committed the עבירה anyway

השב בידיעתו
מביא קרבן
על שגגתו

One is considered a שוגג
only if he would have
refrained from the עבירה
had he known

The distinction lies in the following case:
באוכל נבלה לתאבון
ונתחלף לו חלב בשומן ואכלו

A מומר who usually eats נבילה to satiate himself,
and this time he ate חלב inadvertently
by assuming that it's שומן

According to the תנא קמא's
source of מעם הארץ

כיון דלתאבון
אכיל במזיד
מומר הוא

Since he usually eats
forbidden meat
knowingly
he is considered a מומר
and does not bring
a קרבן חטאת

According to רבי שמעון's
source of השב מידיעתו

כיון דאילו
אשכח דהיתרא
לא אכל דאיסורא
לאו מומר הוא

Since if he would
have permitted meat
he would not eat
forbidden meat,
he's not considered a מומר,
and he does bring
a קרבן חטאת

6 The previous Mishnah concluded with איזהו נשיא זה מלך
 Who is considered a נשיא who is liable for a שעיר?
 Only a king, because the Pasuk states מכל מצות ה' אלהיו שאין על גביו אלא ה' אלהיו
 The נשיא must be greater than all people, with no one else above him except for Hashem.

And the Braisa explains that the source is a שוה:
 The Pasuk of נשיא states מכל מצות ה' אלהיו

And the Pasuk of מלך states למען ילמד ליראה את ה' אלהיו

מה להלן שאין על גביו אלא ה' אלהיו
 אף נשיא שאין על גביו אלא ה' אלהיו

And accordingly, the Gemara adds מלכי ישראל ומלכי בית דוד אלו מביאים לעצמם ואלו מביאים לעצמם
 During the era when two kings ruled simultaneously in Eretz Yisroel, each king can be liable for his own שעיר, because לא כייפי אהדדי
 One was not subordinate to the other.

However, during the era that two נשיאים ruled - one in Eretz Yisroel and one in Bavel - the Nasi in Eretz Yisroel would not be liable in a שעיר, because כייפינן להו לדידהו
 He was subordinate to the Nasi in Bavel.
 =====

6 *The previous Mishnah concluded with...*
איזהו נשיא זה מלך
 Who is considered a נשיא who is liable for a שעיר?
 Only a king

because the Pasuk states
מכל מצות ה' אלהיו

שאין על גביו אלא ה' אלהיו
 The נשיא must be greater than all people,
 with no one else above him except for Hashem

And the Braisa explains
 the source is a שוה

מכל מצות ה' אלהיו **למען ילמד ליראה את ה' אלהיו**

מה להלן - שאין על גביו אלא ה' אלהיו
 אף נשיא - שאין על גביו אלא ה' אלהיו

And accordingly, the Gemara adds
מלכי ישראל ומלכי בית דוד
אלו מביאים לעצמם
ואלו מביאים לעצמם
 During the era when two kings ruled simultaneously in Eretz Yisroel,
 each king can be liable for his own שעיר

Because
לא כייפי אהדדי
 One was not subordinate to the other

However,
 during the era that two נשיאים ruled
 one in Eretz Yisroel and one in Bavel
 the Nasi in Eretz Yisroel would not be liable in a

because
כייפינן אהו לדידהו
 He was subordinate to the Nasi in Bavel

7 Zugt Di Mishnah

ואיזהו המשיח
המשוח בשמן המשחה
לא המרובה בבגדים
A כהן who is liable to bring a פר is only one who became a גדול by being anointed with the שמן המשחה, but not one that became גדול by performing the עבודה while wearing the גדול's additional clothing, as in the times of the second המקדש when there was no שמן המשחה.

The Gemara cites a Braisa with a Machlokes regarding the process of preparing the שמן המשחה:
רבי יהודה says
שמן המשחה שעשה משה במדבר
היו שולקים בו את העיקרים
The roots of the בשמים were cooked in the oil which thus absorbed the scent of the בשמים.

רבי יוסי disagrees and says
והלא לסוך את העקרים
אינו סופק
The twelve לוג of oil was not enough even to smear the בשמים, and certainly not to cook them?

Therefore, רבי יוסי says
אלא שורין את העקרים במים
ומציף עליו שמן וקולט את הריח וקפחו
The roots of the בשמים were first soaked in water, to prevent them from absorbing the oil. After being removed from the water the oil was sprinkled on them to absorb the scent, and the oil was then immediately removed from the בשמים.

7

מלך

ואיזהו המשיח
המשוח בשמן המשחה
לא המרובה בבגדים

A כהן who is liable to bring a פר is only one who became a גדול by being anointed with the שמן המשחה, but not one that became גדול by performing the עבודה while wearing the גדול's additional clothing, as in the times of the second המקדש when there was no שמן המשחה

בריתא

The process of preparing
the שמן המשחה:

says רבי ירמיה

שמן המשחה שעשה משה במדבר
היו שולקים בו את העיקרים
The roots of the בשמים were cooked in the oil which thus absorbed the scent of the בשמים

disagrees and says רבי יוסי

והלא לסוך את העקרים
אינו סופק

The twelve לוג of oil was not enough even to smear the בשמים, and certainly not to cook them?

Therefore, רבי יוסי says

אלא שורין את העקרים במים
ומציף עליו שמן
וקולט את הריח וקפחו

The roots of the בשמים were first soaked in water, to prevent them from absorbing the oil. After being removed from the water the oil was sprinkled on them to absorb the scent, and the oil was then immediately removed from the בשמים

8 While רבי יהודה holds שולקים בו את העיקרים They did cook the roots in the oil, but they did not absorb all the oil, because כמה נסים נעשו בו מתחלה ועד סוף This was one of the many miracles that occurred with the twelve לוג of the המשחה שמן from beginning to end: תחלתו לא היה אלא שנים עשר לוגין ראה כמה יורה בולעת וכמה עקרים בולעים וכמה האור שורף The process of the המשחה שמן started out with only twelve לוג of oil; And even though, through cooking, much of it should have become absorbed into the pot and into the בשמים, and evaporated from the heat? Nevertheless, ובו נמשח משכן וכליו ואהרן ובניו כל שבעת ימי המלואים ובו נמשחו כהנים גדולים ומלכים The המשחה שמן was sufficient to smear the entire משכן with all its utensils, אהרן and his four sons, for the seven days of the מלואים; And afterward, the המשחה שמן was used to smear all the future כהנים גדולים and kings; And after all that, וכולו קיים לעתיד לבוא All twelve לוג remained intact and will be used again in times to come, as the Pasuk states שמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם

זה בגימטריא שנים עשר לוגין הוּו
The numerical value of the letters ז"ה equals twelve.
=====

8

While רבי יהודה holds
שולקים בו את העיקרים
They did cook the roots in the oil,
but they did not absorb all the oil

Because
כמה נסים נעשו בו מתחלה ועד סוף
This was one of the many miracles that occurred
with the twelve לוג of the המשחה שמן from beginning to end:

תחלתו לא היה אלא שנים עשר לוגין
ראה כמה יורה בולעת וכמה עקרים בולעים
וכמה האור שורף

The process of the המשחה שמן started out
with only twelve לוג of oil;
And even though, through cooking, much of it
should have become absorbed into the pot and into
the בשמים, and evaporated from the heat?

Nevertheless,
ובו נמשח משכן וכליו
ואהרן ובניו כל שבעת ימי המלואים
ובו נמשחו כהנים גדולים ומלכים
The המשחה שמן was sufficient to smear
the entire משכן with all its utensils,
מלואים and his four sons, for the seven days of the מלואים;

And afterward,
the המשחה שמן was used to smear
all the future כהנים גדולים and kings

And after all that,
וכולו קיים לעתיד לבוא
All twelve לוג remained intact
and will be used again in times to come,
as the Pasuk states
שמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם
זה בגימטריא שנים עשר לוגין הוּו
The numerical value of the letters ז"ה equals twelve

9 The Braisa elaborates on
ובו נמשחו כהנים גדולים
ומלכים

כהן גדול בן כהן גדול
טעון משיחה

The son of a גדול כהן requires משיחה when he becomes כהן גדול, because the Pasuk states

והכהן המשיח תחתיו מבניו

The superfluous word המשיח teaches

דמבניו דכהן גדול

אי הוי משיח הוי כהן גדול

ואי לא הוי כהן גדול

Even though he's taking over the position from his father the previous גדול כהן, he requires משיחה, because it's not considered an inheritance.

However

ואין מושחים מלך בן מלך

The son of a king does not require משיחה when he becomes the king, because the Pasuk states

למען יאריך ימים על ממלכתו

הוא ובניו בקרב ישראל

The Pasuk implies

ירושה היא לכם

As Rashi explains;

משמע ירושה היא להם

כאדם שמוריש ירושה לבניו

The position of king is considered an inheritance from father to son.

However,

כי איכא מחלוקת

בעי משיחה

If two sons of a king fought for the position, the one who was chosen does require משיחה, because the Pasuk concludes

concludes

הוא ובניו בקרב ישראל

בזמן ששלום בישראל

קרינא ביה הוא ובניו

ואפילו בלא משיחה

Only during times of peace, does the son inherit the position and become king without משיחה.

9

The Braisa elaborates on
ובו נמשחו כהנים גדולים ומלכים

כהן גדול בן כהן גדול
טעון משיחה

The son of a גדול כהן requires משיחה when he becomes כהן גדול because the Pasuk states

והכהן המשיח תחתיו מבניו

The superfluous word המשיח teaches

דמבניו דכהן גדול

אי הוי משיח הוי כהן גדול

ואי לא הוי כהן גדול

Even though he's taking over the position from his father the previous גדול כהן, he requires משיחה, because it's not considered an inheritance.

However

ואין מושחים מלך בן מלך

The son of a king does not require משיחה when he becomes the king

because the Pasuk states

למען יאריך ימים על ממלכתו
הוא ובניו בקרב ישראל

The Pasuk implies

ירושה היא לכם

משמע ירושה היא להם

כאדם שמוריש ירושה לבניו

The position of king is considered an inheritance from father to son

However,

כי איכא מחלוקת בעי משיחה

If two sons of a king fought for the position, the one who was chosen does require משיחה,

because the Pasuk concludes

הוא ובניו בקרב ישראל

בזמן ששלום בישראל

קרינא ביה הוא ובניו

ואפילו בלא משיחה

Only during times of peace, does the son inherit the position and become king without משיחה